

Kasvuyrittäjiä kaivataan lisää

Suomessa kasvuyrittäjien osuus on selvästi pienempi kuin muissa pohjoismaissa.

SUOMESSA ON liian vähän kasvuyrityksiä, arvioi yrittäjyystutkija Erkko Autio Lontoon Imperial Collegesta. Aikuisväestöstä 0,3 prosenttia yrittää perustaa yritystä, jonka tavoitteena on kasvaa vähintään 20 työntekijän kokoon viiden vuoden sisällä.

Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa kasvuyrittäjiä on liki puolet Suomea enemmän. Yhdysvalloissa kasvuyrittäjiä on jo yli viisi kertaa enemmän, eli noin 1,6 prosenttia aikuisväestöstä.

Eniten yritysten kasvuhalluuteen vaikuttavat talouden rakenteelliset ja historialliset tekijät.

– Teolliset traditiot paina-

vat paljon. Suomessa on vähän kokemusta kasvuyrittäjistä. Ilman kokemusta ei ole osaamista, Autio sanoo.

Yritysten kasvuhalluuden taustalla kummittelee edelleen 1990-luvun alun lama ja sitä seurannut konkurssiaalto. Suomessa yritykset ovat vieläkin varovaisia ottamaan riskejä. Kasvuyrittäjyyden vähäisyyteen vaikuttaa myös kotimarkkinoiden pienenä. Yritysten kynnys kansainvälistyä ja lähteä vientimarkkinoille on korkea. Palvelusektorilla puolestaan julkisten palvelujen osuus on suuri, mikä rajoittaa yritysten kasvumahdollisuuksia.

KASVUYRITTÄJIÄ kaivattaisiin muun muassa työllisyyden takia. Yritysten kasvuhallujen lisäämiseen ei ole kuitenkaan poppakonsteja. Perinteet muuttuvat hitaasti. Kasvuyrittäjyyttä voitaisiin edistää esimerkiksi yritystuki-

en avulla. Suomessa on kuitenkin helpompaa jakaa vähän kaikille kuin paljon harvoille.

– Mielestäni olisi järkevämpää lisätä kasvuyritysten osuutta kaikista uusista yrityksistä kuin pyrkiä kasvattamaan kokonaisyrittäjyyden tasoa. Kaikkien ei kannata yrittäjiksi ryhtyä. Riittää, että potentiaalisimmat ryhtyvät, Autio sanoo.

Yksi keino lisätä kasvuyrityksiä on irtautumisten edistäminen teollisista yrityksistä. Myös huippututkimukseen panostaminen lisää innovaatioita ja kasvumahdollisuuksia.

Kasvuyrityksiä on vain 3–5 prosenttia kaikista uusista yrityksistä. Autio ei usko, että pääomarahoitukseen puute olisi este kasvulle.

– Täytyy muistaa, että lukumääräisesti ajatellen puhutaan korkeintaan muutamista sadoista yrityksistä vuosittain.

YRITTÄJYYTTÄ koskevat

asenteet ovat Suomessa Aution mielestä hyvin positiivisia, toisin kuin usein kuvitellaan. Suomessa menestyneitä yrittäjiä kunnioitetaan, yrittäjyyttä pidetään kunniallisena uravalintana, ja yrittäjänä epäonnistumisen pelko on Suomessa vähäisempää kuin monissa muissa maissa.

– Yleisistä asenteista tämä asia ei ainakaan tunnu olevan kiinni.

Kasvuyrittäjyyden tukeminen tarkoittaa käytännössä suuria panostuksia harvoihin yrityksiin. Se edellyttäisi poliitikoilta rohkeita valintoja.

Aution mukaan kasvuyrittäjyyden merkitys tiedostetaan entistä paremmin. Erityisesti kasvuyrityksille suunnattuja palveluja alkaa jo löytyä. Esimerkkinä tällaisesta on Finnveran, Tekesin, TE-keskusten ja Finpron yhteinen kasvuyrityksille suunnattu palvelukonsepti.

Juha Europaeus

Juha Europaeus

Uusia yrityksiä pitäisi verottaa kevyemmin, jotta pääomaa voisi käyttää kasvattamiseen, sanoo Adiente Oy:n toimitusjohtaja Erica Flinck.

Kasvuun liittyy riskejä

ERICA FLINCK perusti henkilöstöpalveluyritys Adiente Oy:n vuoden 2005 alussa. Yrittäjä on ehtinyt palkata toimistoonsa kaksi työntekijää.

– Tavoitteemme on kasvattaa liikevaihtoa noin 100 prosenttia vuodessa seuraavat 3–4 vuotta. Tämä tarkoittaa myös henkilöstön kasvattamista samassa suhteessa. Koska Adiente on nuori yritys, tämä kasvuvauhti on mahdollinen. Tärkeätä on kuitenkin, että kasvu on hallittua ja kannattavaa, Flinck sanoo.

Yrittäjän tulisi aina pohtia, mitä yritystoiminnallaan oikeasti haluaa. Halu-aako luoda itselleen, ja mahdollisesti muille, mukavan työpaikan ja elättää näin perheensä? Vai haluaako luoda ison ja kasvavan yrityksen - suurella riskillä mutta myös suurella voitonmahdollisuudella?

Flinckin mielestä yritysten kasvuhallu-

uden puute johtuu monista tekijöistä.

– Suomalainen yrittäjäilmapiiri ei ole kannustava ja innovatiivinen. Täällä ei aktiivisesti haeta uusia toimintamalleja ja rakentavia uusia ideoita. Yrityksiä verotetaan kovalla kädellä, mikä ei luo edellytyksiä kasvuun. Virossa esimerkiksi maksetaan veroja vain jaetusta osingosta, mikä kannustaa oman pääoman kartuttamiseen ja yrityksen kasvattamiseen.

– Tätä mallia voisimme käyttää myös meillä. Voisi myös ajatella, että uusia tai nuoria yrityksiä verotettaisiin kevyemmin, jotta pääomaa voisi käyttää kasvattamiseen.

Suomalainen irtisanomissuoja ei suosi yrityksen nopeaa kasvamista, päinvastoin se hillitsee sitä. Harva uusi yrittäjä uskaltaa heti alussa palkata henkilöitä vakituiseen työsuhteeseen, vaikka töitä riittäisikin.

Adiente Oy

- Perustettu: 2005.
- Toimiala: Henkilöstöpalvelut. Erikoistunut opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden henkilöstövuokraamiseen, välittämiseen ja rekrytointiin. Painopisteenä nuoret, kielitaitoiset ja koulutetut työntekijät.
- Liikevaihto 2005: 199 000 euroa. Ennuste 2006: 480 000 euroa.

– Suomalainen luonne on varovainen ja maltillinen, meillä on ihan liian vähän Vesa Keskiä ja muita innostuneita "puolihulluja" yrittäjähenkisiä tyyppejä, jotka uskovat itseensä ja uskaltavat toteuttaa omia ideoitaan, Flinck sanoo.